



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Ioannis Evsebii Nierembergii Vita Divina, Sev Via  
Regia Ad Perfectionem**

**Nieremberg, Juan Eusebio**

**Monasterii Westphaliae, 1642**

Capvt V. Nihil nobis melius utiliúsvē esse, quàm quod vult Devs.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46790](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46790)

ut non sit cor ullum reperire magis vacu-  
um, liberum, & expeditum, tum ipsimet  
homini, tum ad alios omnes sincerâ carita-  
te complectendos, quàm illud, quod plenè  
integrèque implevit se-ipso DEVS.

## CAPVT V.

*Nihil nobis melius utiliùsve esse, quàm  
quod vult DEVS.*

**Q**Uod si ea quæ diximus; ad Divinæ, sci-  
licet, Voluntatis, propriâ abjectâ, im-  
pletionem, & maximè nos obligari, eam-  
dèmq; honestam in primis esse ac jucun-  
dam, minùs adhuc sufficiant, ad hoc cui-  
quam persuadèdum; cum utilitates præter-  
eà & ingentia commoda indidem prove-  
nientia, expèdere atque æstimare velim. si  
enim spes lucri incerta in rebus inutilibus,  
immo periculosis etiam & noxiis, tantùm  
valeant ad animos hominum permovendos;  
ut propterea quietem suam, patriam, libe-  
ros, uxores deserant, libenter exulent, &  
terrâ marique, in locis desertis, inter mille  
discrimina, vitam transigant, omnia pericli-  
tantes,



tantes; ac tot tamque multiplices labores, tædia, & incommoda exhaurientes: numquid fructus & lucra maxima è divinæ voluntatis executione, certò, uti paullò post videbimus, secutura, eadèmq; cum tantà jucunditate, honore, & tam multarum obligationum satisfactione conjuncta, multò nos justius impellant & incitent, ut desideria nostra relinquamus; idque nullo cum vitæ aut fortunarum periculo, cum fiducia potiùs non dubiâ vitæ sempiternæ?

Iam verò ad intelligenda commoda voluntatis ad divinum beneplacitum, suo repudiato, planè conformatæ, illa cumulatè satisfaciunt; hominem eâ ratione liberum reddi ab omnibus molestiis & erroribus, rectèque semper & securè progredi in cunctis actionibus suis: quandoquidem nihil nobis utilius, immò, ut veriùs loquar, nihil omnino utile est, nisi DEI; nihil noxium magis, quam propriam facere voluntatem, quæ sine dispendio fieri numquam potest. Nimis quàm verus est communis iste Sanctorum sensus, Voluntatem propriam radicem esse & originem omnis mali. Ari-

stoteles



stoteles ipse, ut quis prudenter agat neque  
 aberret in iudicio faciendo de re aliquâ, in  
 operante, velut iustitiæ fundamentum,  
 rectam bonâmq; requirit voluntatem,  
 ab omni proprio amore vacuam, affecti-  
 bûsque carentem<sup>a</sup>. aded ut, tum ne perpe-  
 ram in rebus nostris iudicemus; tum ut cum  
 fructu cuncta faciamus, necessariò non no-  
 stræ obsequi voluntati, neque cupiditati-  
 bus desideriisque propriis regendos possi-  
 dendosque nos permittere; sed, sine omni  
 ad res creatas affectu, solam DEI volunta-  
 tem exsequi, eâmq; unam spectare debea-  
 mus: quia ceteroqui fieri nullo pacto po-  
 test, ut rectè agamus propositumque asse-  
 quamur. Quàm multis, quæso, morbis no-  
 stris causam præbuit nostra cibi potûsque  
 intemperantia? quantam ira aliûsve effræ-  
 natus & indomitus affectus lucrionibus  
 multis attulit facultatum jacturam? in quã-  
 tas eos præcipitavit calamitates? quantum  
 adduxit tædium? quàm molestas sollicitudi-  
 nes? quàm gravem animi perturbationem  
 & turbas? Vtilius nobis profectò nihil,

C 2

ma-

<sup>a</sup> Arist. l. 6 Ethicorum c. 2, & alibi.



magisque necessarium erat, quàm ut hâc ratione excuteretur nobis è manibus gladius, quo nos ipsi iugulamus; ut venenum effunderetur, quo nos met-ipsos inficimus; ut sepelirentur comburerenturque omnium malorum incommodorumque nostrorum instrumenta; atque ut Dæmon ille, tam nobis molestus, ex animâ nostrâ exturbaretur.

Opportunè prorsus ad rem, de quâ differimus, Abbas Abraham, rogatus ab Abbate Pimenio: *Quemadmodum nos Dæmones impugnant?* respondit: *Dæmones nobiscum non pugnant, quia voluntates eorum facimus; sed nostra nobis voluntates, Dæmones facti sunt, & tribulant nos*<sup>b</sup>. Voluntas propria, pessimus est Dæmon, qui nos prosternit; acutissimus gladius est, guttur nobis præcîdens; venenum est, cum primis noxium, ad cor ipsum pervadens; mors est fallacissima, nos interimens. Pulchrè itidem S. Anselmus voluntatem propriam cum herbâ venenatâ & letiferâ comparat; vehementer admirans, quâ fiat, quòd, cum primis illam parentibus nostris

<sup>b</sup> Vit. Patr. Rosoveydi. lib. 7. cap. 25. num. 3.



nostris mortem attulisse sciamus, ab eâ non  
 refugiamus, totóque corpore perhorresca-  
 mus ejusdem malitiam? quam Beatus iste,  
 quem dixi, his ipsis verbis c̄ declarat: *Propria  
 voluntas*, inquit, *cuidam herbæ venenose atque  
 mortifere assimilatur & comparatur: quam Me-  
 dicus quidam peritissimus progeniei cujusdam,  
 primis, scilicet, parentibus, interdixit, commina-  
 tis eis; quia si ex eâ comederent, leprosi effecti pro-  
 cul dubio interirent. At illi præceptis ejus obedire  
 noluerunt; sed ex eâdem herbâ comederunt: unde  
 èt leprosi effecti, leprofos quoque filios genuerunt;  
 atque, ut Medicus eis comminatus fuerat, mortuû  
 sunt. Quorum filii, licet patres suos agnoverint  
 herbâ illâ infirmatos fuisse, & mortuos, seque i-  
 psos leprâ percussos; eandem tamen herbam su-  
 per omnes alias diligunt, indéque cibos universos  
 suos condiunt. Manè surgentes, ex eâdem, quasi  
 pro medicamento, accipiunt: sed èt somnum serò  
 capturi, similiter faciunt. Hi igitur quàm sint  
 dementes, omnis, qui audit, advertere potest. Sed  
 nec minùs dementantur, qui propriâ voluntate  
 utuntur. Ipsa est etenim herba, Diaboli veneno-  
 sâ suggestionem venenata, & omnibus eâ utentibus*

C 3

pestifera.

c̄ qua annumerare malui, quàm interpretari.



pestifera. Hanc DEVS, qui nostris piè medetur peccatis, primis humani generis parentibus interdixit; cum eos comedere pomum, sub mortis comminatione prohibuit. Qui, quia præceptum ejus transgressi, ex eo comederunt, mox peccatores effecti, & in animâ mortui, postquam alios peccatores genuerunt, et ipsi carne mortui sunt. Homines tamen eandem voluntatem præ ceteris diligunt, & eam immiscent omnibus penè, quæ agunt. Nihil itaque istis dementius, qui nihil utuntur suâ morte libentiùs. <sup>d</sup>

Hoc modo S. Anselmus detrimenta ex voluntatis propriæ adimpletione nascentia declarat, nostramque simul insignem dementiam, qui eandem nondum detestemur. nam etiamsi nihil esset, quod nobis timeremus à voluntate propriâ; vel ideo tamen, ut tam crebra, etiamsi temporalia tantum, incommoda, ab eâdem accepta, ulcisceremur vindicaremùsque, ea nobis audienda non foret. quid erit igitur, si spiritualia damna æternorùmq; bonorum amissionem consideremus? Quoties, obsecro, voluntati nostræ morem gerendo, alterum

jam

<sup>d</sup> est S. Anselmi de similitud. caput 38.



jam in inferis pedem posuimus? quanta cælestia dona dilapidauimus? quoties gratiam & sanguinem Filii DEI conculcavimus & aspernati sumus? Iure igitur ac meritò fateamur oportet, divinam nobis voluntatem, etiam eam solùm ob causam explendam esse, ne nostræ obsequamur; utque contra nos ipsos provisum nobis sit atque prospectum.

Quid commodis nostris aptius esse potest, quàm ut ad evadendum dubitationes anxietatésque tam frequentes, quæ in eo, quod maximè nobis expedit, decernendo occurrunt, oculos nostros in illam, ut sic loquar, Cynosuram voluntatis divinæ, aliud nihil quàm lucrum emolumentumque nostrum spectantis, defixos habeamus? quid prodesse amplius, quàm artem reperisse, modumque semper faciendi id, quod compendiosissimum sit? Quare non possumus reuera melius aliquid fructuosiusque nobis velle, quàm quod vult DEVS. Nã quòd boni quidpiam alteri velimus & desideremus; id nascitur ex illius amore: estque voluntas hæc & desiderium tantò intensius, quantò



amor vehementior. Quemadmodum igitur DEVS seclusâ omni comparatione sincerius nos amat, quàm amemus nos ipsi; ita planè boni quoque plus nobis vult ac desiderat, quàm ipsimet velimus & desideremus. Indè verò errare non potest DEVS in cognitione ejus, quod nobis conducit; quia Sapiencia est infinita: neque providencia ipsius, uti nostra, lapsionibus fallaciisque multis obnoxia est; præterquam quòd, quid nobis expediat, ipsimet ignoremus. Quare si falli volumus, illius necessum est sequamur voluntatem, commodorum nostrorum, sine omni errandi periculo, semper studiosissimam; idque infinitè magis, quàm vel optare possemus: in tantum, ut nihil nobis sit utilius, quàm id quod vult DEVS; ideóque, nisi nos ipsi oderimus, aliud quoque nihil velle debeamus. Ah! quàm multos Christianorum in ruborem dat Epicætus, Philosophus ethnicus; cujus ista nos castigantis oratio est: *Mancipium, numquid aliud mavis, quàm id quod magis conducit? Quid autem conducit magis, quàm quod DEO visum est?*



est? Cur (quantum in te quidem est) Iudicem cor-  
rumpis, & suasorem seducis?

Quia verò duas Voluntas Divina partes complectitur; alteram, facere quidpiam jubentem, pati jubentem alteram, veluti cum morbis nos, laboribus, rebúsque molestis aliis, in bonum & satisfactionem nostram, affligit; propterea considerare nos decet, DEVM non infinitè modò bonum, ideóque bona nobis velle omnia: non infinitè modò sapientem; ideóque nec in cognoscendo falli posse: verùm èt infinitè potentem esse: ita, ut non sit adscribendum ipsius imbecillitati, cum istiusmodi nos miseris molestiis que non eximit; quoniam utrumque æquè illi facile est & expeditum: verùm quia probè nôrit, eas nobis proficuas fore; pro eo ac utilitatem nostram amat, singulari dispositione Omnipotentia suæ, in iis nos attinere; easdemque immittere, ut quæstum inde uberrimum colligamus.

Quidquid hætenus disserui, clarissimè demonstrat, quàm eximiam utilitatem habeat, illud solùm & facere, & velle, quod illi

superioribus  
C. 5. inf.  
c. Epict. lib. 2. dissert. cap. 7. in fine.



infinite potenti, sapienti & bono probatur Domino; non verò quod nostræ arridet voluntati: quæ neque peritè prudentèrque desiderare quidquam potest, neque re ipsâ expedire. Numquam deinde amore proprio ita contenti pacatèque vivemus, uti divino: & incredibile quâdam in negotiis nostris omnibus consolatione necessariò perfundimur, quoties in mentem venit, quidquid Majestas illa Æterna constituit, unicū istuc salutare nobis esse atque fructuosum.

Res ceteras universas, ipsa quoque desideria nostra, aliud quàm DEVM spectantia, tamquam latentes hostium insidias, jure suspecta habeamus, ab iisdemque malè nobis metuamus. Quin immo, si DEVS arbitrio voluntatèque nostræ rem quampiam concederet, magno esse in metu deberemus. Ita B. Franciscus Borgia, cùm ejus arbitrato ægrotantis conjugis vitam ac salutem commisisset DEVS; ipse propriam reformidans voluntatem, gratiâ istâ privilegiòque uti noluit: sed divinæ rem omnem providentiæ plenè consignans, rogavit Dominum, de eâ pro libitu suo statueret, neque suæ



suæ ullatenus optioni potestatiq̄ue per-  
mitteret f. Verè DEI voluntas iusta adeò  
est rectæque rationi conformis; adeò i-  
tem nostrorum amans commodorum, ut  
alio nullo argumento causâque, ad  
eam in omnibus exsequendam, egeamus.

Hinc porrò commoda alia multa conse-  
quuntur. possitne enim utilius aliquid exi-  
stere, quàm, quod superiùs memorabam,  
solâ divinæ voluntatis adimpletione ple-  
num nos perfectumque jus acquirere, ut  
amicum habeamus ipsūmet DEVM? cu-  
jus amicitia haudquaquam infœcunda est  
aut sterilis, & solâ contenta benevolentia;  
verùm operatur perpetuò, fructusque pro-  
fert maximorum beneficiorum. Quem-  
cumque DEVS diligit amicūque suum æ-  
stimat; eum gratiis favoribusque singulari-  
bus cohonestat. quo igitur modo amicitia  
hujus emolumenta possint esse exigua?  
Vsq̄ue adeò se prætereà Majestas divina  
nostræ hominum voluntati accommo-  
dat, ut desideriiis famulorum suorum  
votisque accuratè semper respondeat.

C 6

Qua-

f Ribad. in vitâ Borg. lib. 1, cat. 12.



Quapropter si frugi eum homines servum esse dicunt, qui Domini sui iussu voluntatemque ad amissim exsequitur; quàm supra omnem modum è re nostrâ erit, DEVM habere Omnipotentem, optatis desiderisque nostris exactissimè obsequentem? hinc David, DEO loquens, ejusque cum viro justo agendi modum indicans, dicebat: *Desiderium cordis ejus tribuisti ei, & voluntate labiorum ejus non fraudasti eum* §; hoc est, omnia, quæ optare posset aut petere, es elargitus.

Quid jam erit, si divites illos meritorum thesauros cogitemus, quos hoc Exercitio lucrifacimus; omnia DEI amore, & sanctissimæ ejus voluntatis implendæ studio, exsequentes? Tantumdem inest in eo quæstus & compendii, atquè si quis ex putri ligno, rudibùsve saxis putum purumque aurum conficeret. Actiones etenim de se-ipsis minimè meritoria, quas indifferètes dicimus; & quæ ad naturæ sustentationem requiruntur, uti edere, bibere, dormire: eæ item, quæ, etsi ex se DEO grata, minoris tamen  
 excel-



excellentiæ sunt, hujus Exercitii præsidio nobilissimæ fiunt, inque altissimum virtutis, caritatis, scilicet, gradum extolluntur; quia sic DEVS indefinenter diligitur. cùmque voluntatum mutua consensio certissimum sit amoris argumentum; hic talis idem semper vult & non vult, quod DEVS: adeoque meretur etiam dormiendo; quia quietem & somnum capit solùm ad majus DEI obsequium & beneplacitum. Ex quo sequitur; eum, qui hoc animo modoque res suas agit, multa facere opera admodum meritoria; qualia sunt opera excellentissimæ maximèque meritorie virtutis, caritatis, nempe, & amoris DEI, ex voluntatum concordia promanantis.

Neque exercetur tantùm hâc ratione amor divinus; sed continuo quoque incremento augetur: quoniam quisquis affectus & voluntatem propriam abdicat, multò fit aptior tum ad res divinas intelligendas, majoresque de cælo illustrationes, quas passionibus appetitionesque nostræ vehementer impediunt, recipiendas; tum etiam ad DEVM considerandum eumque cognoscendum:



dum: quem quò clariùs cognoscimus, hòc vehementiùs in ipsius amorem exardescimus; eaque propter fit, ut opera ab hoc amore profecta, plus dignitatis meritique nanciscantur.

Virtutes deinde, ejusmodi cum dispositione, multò faciliùs exercentur: cùm enim in earum usu atque exercitatione, ardua multa, molesta atque abjecta occurrere soleant; quisquis DEVM sic velle secum ipse cogitat, nihil admodum turbatur, viamque perfectionis sine offensione decurrit.

Per hoc denique Exercitium vitam acquirimus: neque qualemcumque vitam; sed vitam divinam, quâ, propter intimam illam cum DEO unionem voluntatùmque consensionem, perfruimur. Vbi advertere unumquemque peroptem ingens illud commodum, quod ex animæ unione & conjunctione corpus accipit; majus profectò, quàm si Orbis universi imperium obtineret & divitias quantascumque, absque eâ unione nihil omnino profuturas: unde et vitam suam pluris faciunt homines, quàm o-

manes



omnes Regum omnium thesauros. Quare si illud animæ corporisque vinculum & conjunctio tam est utilis, immo necessaria; quid de ejusdem animæ cum DEO conjunctione vinculoque tantò nobiliori existimandum erit? Et si mortuo res nulla alia quidquam prodesse queat sine animâ; quid nobis pro- fit habere animam sine DEO, qui animæ nostræ ipsissima est anima? quemadmodum enim nulla res utilis est sine vitâ; ita vita nulla utilis est sine DEO.

## CAPVT VI.

*Divine voluntatis impletionem sum- mum esse hujus vitæ bonum; calum quoddam, & anticipatam beatitu- dinem.*

**E**X his quæ dicta sunt, conficitur, uti divinæ voluntatis exsecutio, bonorum omnium collectio est; ita esse etiam supre- mum vitæ hujus bonum, anticipatam bea- titudinem, Paradisum quemdam terre- strem, & admirabilem gloriam in hac valle lacry-